

EMBASSY OF ISRAEL
WASHINGTON, D.C.

שגרירות ישראל
ושינגטון

מוזכר
MEMORANDUM

כ"ז בתשרי תשי"ז
2 באוקטובר 1956
1466/מ

4080/א

מאח"ב

העסק: חקר; מר ג. רפאל; מר ז. ארגמן

את: מר ז. ושינגטון

ROM
D. Weiss

הנדון: עמדה אח"ב לבעיית סואץ
מוזכר 4080/א (4344) מ-24 בספטמבר.

מן הסתם אפשר לדוש בנושא זה כמעט בלי סוף, אך נדמה לי שהדעה המושמעת ע"י המילטון וע"י אנשי מחס"ד כאן משקפת נכונה את עמדת אח"ב. ברור שניתן לחלוק על כך אם צריך היה לפתור. משבר סואץ בכוח הזרוע מיד עם פרצו, אך ברור שהיתה איוולת מרובה בדבורים הגבוהים והרמים באנגליה ובצרפת (וביחוד באנגליה) בלא מעשה אחריהם. כן היתה איוולת מרובה בהבעת החוזה ונשנית של במחון שהי ממלוח אלה כי אמנם אחר צאת הנורסים הזרים לא תבוא התעלה על תיפעולה המחאים, ייגרמו דחויים ואף תקום תקלה פסיכית ממש. אם אמנם היה קיים סיכוי כזה (וברור שהוא קיים גם היום), כי אז מוטב לחכות עד יבוא אותו יום גדול ולסמוך אחר מעשה, אך נבואות אלה אשר עד כה לא התממשו ואשר מימושן לפחות מסתב בפנינו, אינן מוסיפות אלא כבוד וחדר לרודן הסצרי.

קשה לנבא אם אמנם אחרי הבחירות השתנה עמדת ממשלת אח"ב לגבי שמוש בכוח. יש הסבורים כך, אפילו במחס"ד. לח"מ נראה שעה שהבחירות ממלאות אמנם תפקיד בשקולי מדיניות החוץ ברוגע זה, אין חלקן בסוגיא זאת מכריע. נדמה לי כל התערבות מניינת מצד המערב (ובהתערבות זאת תהיה כמובן אח"ב מזוהה אף אם הנשק יופעל ע"י בריטניה וצרפת בלבד) לא תזכה לתמיכה רחבה בצבור. אין זאת משום שיש מלמדי סנגוריה על מעשהו של נאצר, אלא משום שהשתרשה ההברה בצבור האמריקני שבנותה הכלכלי הכל של אח"ב להכניע את רודן הנילוס.

לגבי המטרה הפיזית נראה לנו כאן כי אין בשום אופן ופנים חלוקי דעות בצן השלוש. בחלק זה של הבעיה תמכה העתונות החשובה בממשלה כקעט ללא הסתייגות. אם נמצאים סנגורים לנאצר (וביחוד במכתבים למערכות העתונים) הרי יש לזכור שהמורה לכתוב חנו בדרך כלל בעל בקורת, ושעה שההמונים הדבים הסילודים מנאצר אינם מורחים להביא סלידתם לידיעת הצבור (שכן מסכימים הם לעמדת ממשלתם) בולטים דוקא השורות או המאות החושבים אחרת.

לסיים הייתי מוסיף עוד זאת: יש אמונה רחבה שהאמצעים הכלכליים אשר יינקטו סופם לחסל את נאצר. לעומת זאת אין רואים עוד בבחירות מה יהיו הצעדים הכלכליים אשר יינקטו, ולא בבחירות זאת בראייה שותפים גם אנחנו. אגוד "המשתמשים" בודאי לא יחולל את הנס, ובודאי לא יחוללו לבדו. בודאי יהיה צורך בשלובם ובצרופם של אמצעים שונים, אך יש כאמור אופטימיות הן בצבור והן במחס"ד שהמטרה תושג.

בברכה

יוחנן מרון
מוזכר ראשון

Handwritten notes and signatures at the bottom left.

2450/4